

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
ФИЛОСОФИЯ ЖӘНЕ САЯСАТТАНУ ФАКУЛЬТЕТІ
ӘЛЕУМЕТТАНУ ЖӘНЕ ӘЛЕУМЕТТІК ЖҰМЫС КАФЕДРАСЫ

ӘЛЕУМЕТТАНУ
пәнінен қортынды емтихан бағдарламасы

Стандарттау және сертификаттау (салалар бойынша) (6B07501), Техникалық физика (6B05303), Киберфизика (6B05302), Физика (6B05304), Физика және нанотехнология (6B05305), Физика және астрономия (6B05306), Радиотехника, электроника және телекоммуникациялар (6B06201), Өндірістік электроника және басқару жүйелері (6B07109), Энергетикалық жүйелер және жаңартылатын энергетика (6B07116), Электр энергетикасы (6B07107), Қолданбалы физика және электр инженериясы (6B07115) Ядролық инженерия (6B07114), Ядролық медицина (6B05310), Материалтану және жаңа материалдар технологиясы (6B07105), Материалтану және жаңа материалдар технологиясы (6B07105), Ядролық физика (6B05307) күндізгі, 1 Курс (Күзгі) мамандықтары бойынша Білім беру бағдарламасы

Алматы, 2025

Тестілеу пәні: Әлеуметтану

Платформа: Univer жүйесі

Қорытынды емтихан универ жүйесінде тест түрінде өткізіледі. Тақырыптың мазмұны дәріс және семинар тақырыптары, сонымен қатар студенттерге арналған өзіндік жұмыстар тапсырмалары негізінде болады. Студент курс бойынша базалық әлеуметтанулық теориялар мен әлеуметтанулық категориялардың мәнін түсініп және оларды еркін түрде қолдана білетінін, әлеуметтанулық зерттеулер жүргізу бағдарламасы мен әдістерін практикада қолдана білетінін және арнайы әлеуметтанулық теориялардың сипаттамасын білетінін көрсетуі қажет.

Емтихан – тест түрінде университеттің ресми ақпараттық-білім беру платформасы Univer ҚОЖ өткізіледі.

Тестілеудің өтуін бақылау – онлайн прокторинг.

Прокторинг технологиясы (ағылш. "proctor" – емтихан барысын бақылау). Прокторлар аудиториядағы әдеттегі емтихандағы сияқты, емтихан тапсырушылардың сынақтардан адал өтуін бақылайды: тапсырмаларды өз бетінше орындауы және қосымша материалдарды пайдаланбауын бақылайды. Веб-камера бойынша нақты уақытта өтіп жатқан онлайн-емтиханды маман (көзбе-көз прокторинг), немесе сыналудың жұмыс үстелін, кадрдағы тұлғалар санын, бөгде дыбыстар немесе дауыстар және тіпті көзқарас қозғалысын бақылайтын бағдарлама (киберпрокторинг). Аралас прокторинг түрі жиі қолданылады: бағдарламаның ескертулері бар емтиханның бейнежазбасын адам қосымша қарап шығады және бұзушылықтардың шын мәнінде орын алғаны жөнінде шешім қабылдайды.

– Тест арнайы бағдарлама бойынша автоматты түрде бағаланады.

– Емтихан өткізу ережелерін студенттер Univer және ҚОЖ Moodle прокторинг бойынша нұсқаулықты оқып біле алады.

Өткізу ережелері

МАҢЫЗДЫ – емтихан студенттер мен оқытушыларға алдын ала белгілі болуы тиіс кесте бойынша өткізіледі.

Univer жүйесінде кіріп, тест тапсырады

Емтихан кестесі белгілі болғанда, міндетті түрде Univer-ге «Қорытынды емтиханды өткізу Тестілеу» құжаты PDF-форматында жүктеледі.

– тест сұрақтарының саны – 40.

– емтихан ұзақтығы - 90 минут.

Қорытынды емтиханды өткізу ережесі пән бойынша тестілеу ұйымдастырылатын Универ жүйесінде орналастырылады:

Балл қою уақыты – тестілеу аяқталғаннан кейін бірден.

Univer жүйесінде – балдар автоматты түрде емтихан ведомосына көшіріледі. Жиналған балл тестілеуден кейін бірден жүйеде көрсетіледі.

Егер студент тестілеуден өту ережелерін бұзса, оның нәтижесі жойылады.

Тест жасалатын тақырыптар

- ✓ Әлеуметтік ұғымы. Әлеуметтік заңдар және категориялар. Әлеуметтанудағы әдіс. Әлеуметтануға қатысты философияның әдіснамалық қызметі.
- ✓ Әлеуметтану объектісінің ерекшелігі.
- ✓ Әлеуметтік институт, олардың қалыптасу және даму механизмдері.
- ✓ Әлеуметтану мен философияның, әлеуметтану мен нақты ғылымдардың өзара байланысы.
- ✓ Әлеуметтанулық теория, оның негізгі дәрежелері және нақты құрылу тәсілдері. Жалпы әлеуметтанулық теория, арнаулы әлеуметтанулық теория, салалық әлеуметтанулық теориялар.

- ✓ Әлеуметтанулық зерттеу әдістері, олардың түрлі дәрежедегі теориялармен байланысы. Әлеуметтік деректерді теориялық және эмпирикалық зерттеу мәселелері.
- ✓ Әлеуметтанушының қоғамда алатын орны
- ✓ XIX ғ. 40 ж. ғылыми әлеуметтанудың қалыптасуы. О.Конттың позитивистік доктринасы. Тарихи даму заңдары туралы ілім, әлеуметтік статика және әлеуметтік динамика, идеяларының ролі және табиғи ортаның әлеуметтік процестерге тигізетін әсері.
- ✓ О.Конттың идеяларының позитивистік теорияларда жалғастырылуы (Э.Дюркгейм, Г.Спенсер, Г.Тард, Ф.Теннис Дж.Ст.Милль және т.б.). М.Вебердің социология және қазіргі социологияның дамуындағы «веберлік ренесанс».
- ✓ Марксистік социологияның дамуындағы классикалық кезең.
- ✓ Қазіргі әлеуметтанудың қалыптасу ерекшеліктері
- ✓ Әлеуметтанулық зерттеу танымдық қызметтің түрі ретінде
- ✓ Әлеуметтанулық зерттеу түсінігі. Әлеуметтанулық зерттеу және әлеуметтік ақпарат. Әлеуметтанулық зерттеу классификациясы: фундаменталдық және қолданбалы, теориялық және эмпирикалық зерттеу.
- ✓ Әлеуметтанулық зерттеу әдістері
- ✓ Әлеуметтанудағы әдіс ұғымы.
- ✓ Социологиялық зерттеулердегі жалпы ғылыми, философиялық әдістер. Әдіс іс-әрекеттің ережесі ретінде.
- ✓ Қоғамның әлеуметтік құрылымы және оның негізгі элементтері: таптар, топтар, жіктер.
- ✓ Әлеуметтік құрылымның экономикалық, әлеуметтік, саяси, рухани сипаттамасы.
- ✓ Тұлға әлеуметтануы ұғымы. Адамдағы биологиялықтың және әлеуметтіктің диалектикасы. Адам табиғатындағы жалпылық, ерекшелік және нақтылық. Тұлға мәселесіне философиялық, психологиялық және әлеуметтанулық тұрғыдан келу. Тұлғаның макросоциологиялық және микросоциологиялық концепциясы. Тұлғаның әлеуметтенуі.
- ✓ Неке және отбасы ұғымдарына анықтама беру. Қоғам мен отбасының өзара байланыстығы
- ✓ Девиантты мінез-құлық әлеуметтануы арнайы әлеуметтанулық теория ретінде. Девиантты мінез-құлық әлеуметтануының объектісі және пәні. Девиантты мінез-құлық әлеуметтануының Қазақстандағы дамуы.
- ✓ Девиация мен әлеуметтік бақылау.
- ✓ Мәдениет әлеуметтануы ұғымы, оның құрылымы және мазмұны.
- ✓ Мәдениет және өркениет.
- ✓ Дінге, мәдениетке қатысты көзқарастардың өзгеруі: әлеуметтанулық көзқарас.
- ✓ Ұлттық менталитет. Этнос және ұлт. Ұлттың этностан ерекшелену жағдайлары. Этникалық өзін-өзі сезіну. Ұлттық өзін-өзі сезіну.
- ✓ Білім әлеуметтануы ұғымы.. Білім берудің әлеуметтанулық перспективалары.
- ✓ Әлеуметтік жүйедегі бұқаралық ақпарат пен бұқаралық коммуникациялар. Масс-медиа қызметтері.
- ✓ Жаһандық экономика және еңбек бөлінісі. Қазіргі заманғы экономикалық жүйелердің – капитализм, социализм, аралас экономиканың – ерекшеліктері.
- ✓ "Қазіргі Қазақстан қоғамының дамуындағы прагматизмнің ролі.
- ✓ Жаһандық еңбек бөлінісі.
- ✓ Халықтың денсаулығы – қоғамның әл-ауқатын анықтауға мүмкіндік беретін негізгі индикатор. Әлеуметтік маңызды аурулар
- ✓ Қоғамдағы урбанизация үрдісі мен миграцияның өзара байланысы.
- ✓ Әлеуметтік әлемдегі өзгерістер мен оларды түсіну. Технологиялар мен әлеуметтік өзгерістердің өзара байланысы. Жаңа технологиялардың мүмкіндіктері

- ✓ Экономиканың, жалпы әлемдік саясаттың қалыптасуы, мәдениеттің фунификациясы.
- ✓ Жаһандану.

Емтиханға дайындалу үшін ұсынылатын әдебиет көздері

Негізгі:

1. Дж. Ритцер, Дж. Степниcki. Әлеуметтану теориясы. – Алматы: "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2018. – 856 бет.
2. Биекенов К.У., Биекенова С.К., Кенжакимова Г.А. Социология: Уч.пособие. – Алматы: Эверо, 2016. – 584с.
3. Әбдірайымова Г.С. Жастар социологиясы: оқу құралы. 2-басылым. – Алматы: "Қазақ университеті", 2012. – 224б.
4. Гидденс Э. Социология / При участии К. Бердсолл: Пер. с англ. Изд. 2-е, полностью перераб. и доп. М.: Едиториал УРСС, 2005. — 632 с.\
5. Грушин Б.А. Мнения о мире и мир мнений. М.: Праксис, ВЦИОМ, 2011.
6. Социология. Основы общей теории: учебник / Под ред. Г.В. Осипов, Л.Н. Москвичев. - 2-е изд., испр. и доп. - М.: Норма, 2015. - 912 с.
7. 8. Ритцер Дж. Современные социологические теории. 5-е изд. — СПб.: Питер, 2002. — 688 с.
9. Оценка экономической и социальной эффективности добровольческой деятельности: методические подходы и проблемы реализации: учебное пособие /под ред. Е.В. Мерсияновой – М.: Нац.исслед.ун-т «Высшая школа экономики», 2018 – 198 с.

Қосымша:

1. Giddens A., Sutton Ph. Sociology. Wiley Academic, 2017.
2. Дискуссии об образовании. Опыт социологических исследований – Discussions on education. Experience of sociological researches: кол.монография / под науч.ред. Абдирайымовой Г.С. – Алматы: Қазақ университеті, 2018. – 222 с.
3. Отар Э.С. Особенности городского среднего класса Казахстана. – Астана. ЕНУ им. Л.Н. Гумилев. 2018. – 400 с.
4. Abdiraiymova G.S., Burkhanova D.K. Social structure of society and middle class: textbook / Almaty: Qazaq University, 2015. – 44 p.
5. Abdiraiymova G.S., Burkhanova D.K. Sociology of youth / Textbook. – Almaty: Qazaq university, 2016. – 98 p.
6. Ritzer G., Stepnisky J. Sociological Theory. – Los Angeles: Sage, 2018. – 802 p.
7. Гараджа В.И. Социология религии: Учебное пособие. - 4-е изд., перераб. и доп. - М.: ИНФРА-М, 2014. – 304 с. - (Высшее образование. Бакалавриат).
8. 11. Садырова М.С. Әлеуметтану: өзекті мәселелер. Алматы, 2014.
9. Baxter R. The Volunteer Movement: Its Progress And Wants, Nabu Press, 2012. - 34p.
10. Жаназарова З.Ж. Семья и общество. – Алматы: Қазақ университеті, 2014. – 133 с.
11. Әбдікєрова Г.О. Әлеуметтану. Оқу құралы. Алматы. Қазақ университеті. 2011.192.б.

«Социология» курсы бойынша емтиханды бағалау рубрикаторы

Критерий	Өте жақсы (90–100%)	Жақсы (70– 89%)	Қанағаттанарлы қ (50–69%)	Қанағаттанарлықсы з (0–49%)
Социологияны ң теориялық негіздерін білу	Терең әрі жүйелі білім көрсетеді, негізгі ұғымдар мен теорияларды еркін қолданады	Негізгі теориялар мен ұғымдарды біледі, ұсақ қателіктер жібереді	Білімі үстірт, маңызды қателіктер кездеседі	Базалық білім жоқ, өрескел қателіктер бар
Аналитикалық дағдылар	Әртүрлі социологиялық теорияларды салыстырып, дәлелді қорытынды жасайды	Теориялард ы салыстыра алады, бірақ толық емес	Талдау үстірт, дәлелдері әлсіз	Талдау жоқ, тек мазмұнды қайталау
Білімді қолдану	Социологиялық ұғымдарды әлеуметтік құбылыстарды талдауда дұрыс қолданады	Білімін мысалдарға қолдана алады, бірақ жүйесіз	Білімін қолдануда қиналады, толық емес	Білімін практикада қолдана алмайды
Жауаптың құрылымы мен логикасы	Жауабы анық құрылымдалған , логикалық тұрғыдан дәйекті, аргументтелген	Құрылымы бар, бірақ кей жерлерде кемшіліктер бар	Құрылымы әлсіз, ойлары шашыраңқы	Жауап жүйесіз, логикасыз
Терминология және тіл мәдениеті	Социологиялық терминдерді дұрыс пайдаланады, ғылыми стиль сақталған, ойы анық	Терминдер негізінен дұрыс, бірақ аздаған қателер бар	Терминдерде қателер көп, ғылыми емес стиль	Терминдер қолданылмаған немесе қате қолданылған